18/01/2020

Άγιος Νικόδημος ο Αγιορίτης περί ευχαριστίας

/ Ορθόδοξες Προβολές

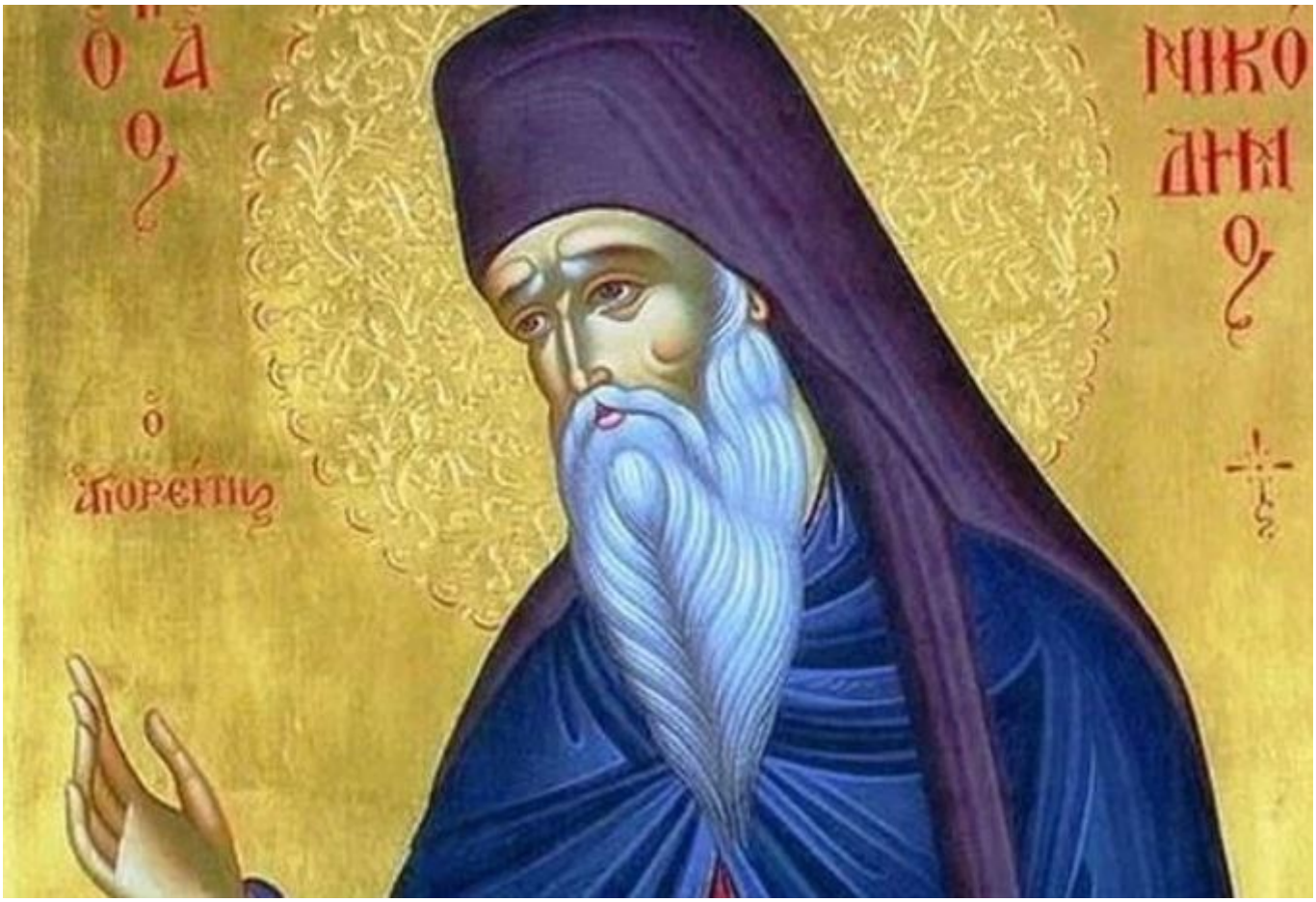

“Ο μιμητής του Ιώβ, ο θείος Χρυσόστομος, εσυνήθιζε πάντοτε να λέγη το αξιομνημόνευτον αυτό απόφθεγμα, σε κάθε περίσταση. «Δόξα τω Θεώ πάντων ένεκεν. Δεν θα παύσω να το επαναλαμβάνω πάντοτε, για όλα όσα μου συμβαίνουν». Το ίδιο εσυνήθιζε να λέγη και ο μέγας της Θεσσαλονίκης Γρηγόριος ο Παλαμάς σε κάθε υπόθεση, μιμούμενος τον θείον Χρυσόστομον, ο οποίος με την εύλαλον γλώσσα του προσθέτει: Ας ευχαριστούμε λοιπόν για όλα, για ο,τι και αν συμβή, αυτό είναι ευχαριστία. Διότι το να το κάνης αυτό όταν όλα πηγαίνουν ομαλά, δεν είναι σπουδαίον, επειδή σε αυτό ωθεί η ιδία η φύσις των πραγμάτων. Εάν όμως ευχαριστούμε ενώ ευρισκόμεθα στο βάθος των κακών, αυτό είναι θαυμαστόν. Πράγματι, όταν εμείς ευχαριστούμε για εκείνα τα οποία άλλοι βλασφημούν και αποθαρρύνονται, κοίτα πόση η φιλοσοφία! Πρώτον, εύφρανες τον Θεόν. Δεύτερον, εντρόπιασες τον διάβολο. Τρίτον, αυτό που συνέβη το απέδειξες μηδαμινό. Δηλαδή

συγχρόνως και εσύ ευχαριστείς, και ο Θεός απομακρύνει την λύπη, και ο διάβολος υποχωρεί.
Τίποτε αγιώτερον δεν υπάρχει από την γλώσσα, που μέσα στα κακά ευχαριστεί τον Θεόν. Όντως δεν υστερεί σε τίποτε από την γλώσσα του μάρτυρος. Στεφανώνεται και αυτή ομοίως με εκείνον. Διότι και αυτή έναν δήμιον έχει ενώπιόν της, ο οποίος την αναγκάζει να αρνηθή τον Θεόν διά της βλασφημίας. Τον διάβολον έχει, ο οποίος με δημίους λογισμούς την σχίζει σε λωρίδες, και την σκοτίζει με την λύπη. Αν λοιπόν κάποιος υπομείνη τα βάσανα και ευχαριστήση, έλαβε στέφανον μαρτυρίου.
Λέγει και ο μέγας Βασίλειος: είναι αισχρόν όταν μεν τα πράγματα έρχονται ευνοικά να ευλογούμε τον Θεόν, στα δε στενόχωρα και επίπονα να σιωπούμε. Αλλά τότε πρέπει και περισσότερο να τον ευχαριστούμε, γνωρίζοντας ότι «ον αγαπά Κύριος παιδεύει, μαστιγοί δε πάντα υιόν ον παραδέχεται». (Εβρ.ιβ΄6)
Τι λέγω; Όχι μόνο πρέπει κανείς να ευχαριστή τον Θεό για τις θλίψεις και τους πειρασμούς της παρούσης ζωής, αλλά πρέπει να τον ευχαριστή ακόμη και για την μέλλουσαν κόλασιν. Επειδή και η κόλασις είναι συμφέρον και ωφέλιμο για τους κολαζομένους. Γιατί; Επειδή η κόλασις είναι εμπόδιον της αμαρτίας και του κακού, γι’ αυτό ονομάζεται και κόλασις, επειδή κολάζει, και εμποδίζει το κακόν. Αν δεν υπήρχε κόλασις, η αμαρτία και το κακό, θα επεκτείνετο σε άπειρον διάστημα και ποτέ δεν θα ελάμβανε τέλος. Γι’ αυτό και ο σοφώτατος Μάρκος ο Εφέσου είπε τούτον τον παράδοξον μεν στην ακοήν, όμως αληθινόν λόγον και βέβαιον, ότι δηλαδή συμφέρει στους κολαζομένους να κολάζωνται. Όθεν και ο όσιος Θεόκτιστος ο Στουδίτης, σε ένα τροπάριο εις τον Κύριον ημών Ιησού Χριστόν λέγει επί λέξει: «Και εν τη κολάση ευχαριστώ», διότι η κόλασις δεν είναι κακόν καθ’ εαυτό, η μάλλον είναι και καλόν. Αφ’ ενός μεν διότι εμποδίζει και συστέλλει την αμαρτίαν και δεν την αφήνει να ενεργή επ’ άπειρον, όπως είπαμε, αφ’ ετέρου δε διότι η κόλασις είναι ποινή και παίδευσις του κακού, και με αυτήν εκπληρώνεται η δικαιοσύνη του Θεού. Όθεν, αν και η κόλασις δεν είναι προηγούμενον θέλημα του Θεού, είναι όμως επόμενον θέλημά Του, σύμφωνα με τους ιερούς θεολόγους. Μόνη δε η αμαρτία είναι αυτή καθ’ εαυτήν κακό, και ούτε κατά προηγούμενον θέλημα του Θεού γίνεται, ούτε κατά επόμενον, αλλά κατά μοχθηράν γνώμην του ανθρώπου.
Γι’ αυτό και ο θείος Χρυσόστομος παραγγέλλει στους χριστιανούς τα ακόλουθα: «Αυτό να είναι το έργο σας, να ευχαριστήτε στις

προσευχές και για τις φανερές και για τις αφανείς ευεργεσίες, και για όσες ήταν σύμφωνες με το θέλημά σας και για όσες όχι. Και για την βασιλεία των ουρανών και για την γέεννα του πυρός, και στην θλίψη και στην άνεση. Έτσι συνηθίζουν να προσεύχωνται οι Άγιοι, και για τις κοινές ευεργεσίες να ευχαριστούν. Γνωρίζω εγώ κάποιον άγιον άνδρα ο οποίος προσεύχεται με αυτόν τον τρόπο. Δεν έλεγε τίποτε πριν από αυτά τα λόγια, αλλά ότι: ευχαριστούμε Κύριε για όλες τις ευεργεσίες που έδειξες σε ’μας τους αναξίους από την πρώτην ημέρα μέχρι σήμερα. Γι’ αυτές που γνωρίζουμε και γι’ αυτές που δεν γνωρίζουμε, για τις φανερές, για τις αφανείς, για όσες έγιναν με έργο, για όσες με λόγο, για όσες έγιναν με την θέλησή μας και για όσες και για όσες όχι, για όλες όσες έχουν
γίνει σ’ εμάς τους αναξίους. Για τις θλίψεις, για τις ανέσεις, για την γέενα του πυρός, για την κόλαση, για την Βασιλείαν των Ουρανών».
Ο δε άγιος Ισαάκ είπεν ότι όποιος ευχαριστεί, παρακινεί τον ευεργέτην του να του δίδη περισσότερες ευεργεσίες: «η ευχαριστία του λαμβάνοντος ερεθίζει τον δίδοντα να δώση δωρήματα μεγαλύτερα από τα προηγούμενα». Και πάλιν ο ίδιος ο θείος Ισαάκ λέγει: «όποιος δεν ευχαριστεί για τα μικρότερα, και στα μεγαλύτερα είναι ψεύστης και άδικος». Και επίσης: «αυτό που οδηγεί τα χαρίσματα του Θεού προς τον άνθρωπον είναι η καρδία η κινουμένη προς ευχαριστίαν αδιάλειπτον».
Γίνε λοιπόν, άνθρωπε, ευχάριστος στον Θεόν για το κάθε τι, «ευλογεί αυτόν εν παντί καιρώ, η αίνεσις αυτού ας είναι διά παντός εν τω στόματί σου». Εάν υγιαίνης, δώρον του Θεού είναι η υγεία. Εάν ασθενείς, η ασθένεια του σώματος είναι σωτηρία της ψυχής. Μη λείπη λοιπόν ποτέ από το στόμα σας η δοξολογία του Θεού. Εν παντί ευχαριστείτε τον Θεόν, ω η δόξα και το κράτος εις τους αιώνας των αιώνων Αμήν”.